

Nämüçin Kylyçdarogly

Category: Kitapcy, Publisistika

написано kitapcy | 23 январа, 2025

Nämüçin Kylyçdarogly NÄMÜÇİN KYLYÇDAROGLY?

Kemal Kylyçdarogly nämüçin dowamly fiziki we söz üsti hüjümlere uçraýar?

– Ýokary Halk mejlisinde (TBMM) çykyş etmek üçin barýarka ýumrukly hüjüme uçrady. Ony urmaga synanşan hülgent grup konuşması yapmak için salona giderken yumruklu saldırıya uğradı. Saldırgan, “Kylyçdarogluny watan dönügi hasaplaýaryn. Ony urasym gelip elim gijeýär” diýdi. 2014-nji ýyldy.

– Stambuluň «Fatih» metjidinde şehit jynazasyna gatnaşan Kylyçdarogluna ok atyldy. 2016-njy ýyldy.

– Artwiniň Ardanuç ilçesinde Kylyçdarogluny alyp barýan konwoýa ok atyldy, bir esgerimiz wepat boldy. 2016-njy ýyldy.

– Adalat ýörişi wagtynda bir YŞYD militany tarapyndan janyna kast edilmäge synanyşyldy. 2017-nji ýyldy.

– Ankaranyň Çubuk ilçesinde şehit jynazasyna gatnaşan Kylyçdarogly linç edilmäge synanyşyldy. Howpsuzlyk güýçleri ony şol ýeriň ýakynyndaky öýe geçirdiler. Köpçüligiň öýi daşlamaga we onuň geçirilen ýerine “ýakyn öýi” diýip gygyryşmaga başlamagy bilen Kylyçdarogly bronirlenen awtoulagda ol ýerden uzaklaşdyryldy. 2019-njy ýyldy.

Diňe fiziki hüjümler däl...

Häkimiýetiň tarapdarlygyny edýän metbugat serişdeleri Kylyçdarogluna günün günü diýmeýän zady ýok. Munuň bilenem çäklenenok.

Teleýaýlymlaryň biri «Ulujanlar» türmesinden beren gepleşiginde dar agajyny görkezip “Türk jemgyýeti Kylyçdarogly ýaly käbir şahslaryň-da şu dar agajynda asylmagyna garaşýar” diýibildi.

Hawa, Kylyçdarogly nämüçin zol-zol hüjümlere uçraýar? Munuň düýbünde nämeler bar?

■ BAŞ SEBÄP

Kyrk ýyl öň 57 adamyň öldürilen Çorum wakalaryny gözüm bilen gördüm.

Sünniler bile önüp-ösen, goňşy bolup ýaşan, duz-çörekli gatnaşan alawy ildeşlerini duşman hasaplap, nämüçin hüjüme geçdi?

Şübhesiz, meseläniň jogaby köp taraply. Emma üstünde durulmaýan şu hakykat bar:

Respublikamyzyň yglan edilmegi bilen alawylar deňhukukly raýat boldular. Olar ýaşap ýören obalaryndan şäherlere aralaşdylar. Çagalaryny okatmaga başladylar. Bu çagalar ulalansoň, döwlet we hususy edaralarynda işlemäge başlady.

Wagtyň geçmegi bilen alawylaryň eli galňady, puly köpeldi, iş ýerlerini açmaga başladylar. Altмышynjy ýyllarda Germaniýada açylan täze iş ýerleri olary maddy taýdan güýçlendirdi...

Çorum ýaly ýerlerde mundan beýläk alawylaryň özi tüçjardy, özi başlykdy. Olar munispialet başlygyny özi saýlaýan syýasy güýje öwürükdü. Alawylar indi zamanabap jaýlaryň gurulýan Milönü raýonunda ýaşaýardy.

Başga bir tarapdan... konsetwatiwlik halkasyndan çykyp bilmeýän, barha artýan maşgala agzasyna ýeridir dükany azlyk edip garyplaşan sünniler öz gelip ýeten ýagdaýlaryna alawylary sebäpkär saýmaga başlady. Bu bolsa olara garşy çuňňur ýigrenji dörettdi.

Şeýdibem... kiçijik uçgun tutuş şäheri oda berdi. Ilkinji

hülgentçiligiň şäheriň merkezindäki alawy iş ýerlerine garşy gurnalmagy tötäňlik dälidi. Yzysüre... Milöni nyşana alyndy. Meseläniň düýp özeninde mezhepden ötri, ykdysady-syýasy sebäpler ýatyrdy. (Yslam taryhy boýunça bolup geçen ähli «mezhep ara uruşlaryň» düýbünde-de ykdysady-syýasy sebäpler ýokmy näme?)

Ine, bugünem... käbir yňdarma kelleler bir alawynyň JHP-niň başlygynyň kürsüsünde oturmagyna takat edip bilenok. Bir alawynyň “sünni partiýalar” bilen egin-egne berip, “Millet ýaranlygyny” gurup, häkimiýeti ele geçirmeginden gorkýar.

Hawa, bugün daşyndan syýasatçy ýaly bolup görünýän, aslynda käbir yzagalaklartň alawylaryň täsirli güýje öwrülmeginden duýýan gorkusydyr. Türk taryhynyň iň köp duşmançylykly hüjüme Kylyçdaroglunyň uçramagynyň baş sebäbi-de şudur.

■ BÜLENT BILEN ABDYLLA

Sowukganlylygy elden bermeýän herkes Kylyçdarogluna minnetdarlyk bildirmeli.

Ol fiziki ýa-da söz üsti bilen edilen her bir hüjümi sowukganlylyk bilen kabul etdi. Özüne garşy edilen hülgentçilikli hereketleriň üstüne “benzinli bedre” bilen gitmedi. Özüni agras we salyhatly alyp baryp jemgyýetçilik parahatçylygyny gorap saklamaga jan etdi. Diňe şu hepdäniň özünde... özi hakda birnäçe kemsidiji ýazgylary ýazan Ahmet Kekejiň jynazasyna gül desselerini ugratdy. Muňa meňzeş hereketleri gaýtalan başga bir žurnalist Hilal Kaplanyň koronawirusa ýoluganyny eşidip, oňa jaň edip, hal-ahwalyny sorady...

Serediň:

Islendik kişiniň Kylyçdarogluny tankyt etmäge haky bardyr. Ýöne hiç kim Kylyçdarogla garşy fiziki hüjüm edip bilmez. Hiç kim “köpçülige duýdurýaryn” bahanasy bilen Kylyçdaroglunyň üstüne howp salyp ýa-da haýbat atyp bilmez. Bular barypýatan jenaýatdyr...

Mesele şudur:

Mustapa Önseliň soňky ýazan «Bir oba, dört adam, 6,5

agdarlyşyk» («1 köý, 4 adam, 6,5 darbe”) kitabyny diýseň täsirlenip okadym. Şuny öwrendim:

1978-nji ýyl. Konýanyň «Gazi» liseýindd iki çepçi toparyň arasynda çaknyşyk ýûze çykýar. Çepçi (sosialist) Bülent Güner pyçaklanýar, ol agyr ýagdaýda hassahana ýerleşdirilýär. Oňa gan gerek bolýar, ýöne oňa gerekli gan seýrek duşýan gan toparyndan. Şol wagtam bir idealist (ülküji) ýaşlaryň biri Abdylly Gümüş oňa gan bermäge döwtalap bolýar. Çepçi Bülent Güner ölmän galýar.

Bugün Bülent bilen Abdylly jana-jan dost.

Biziň hemmämiz bu eziz watanyň, mukaddes topragyň eýesi... Hüşgär boluň! Yetmişinji ýyllarda bolşy ýaly gandüşer gardaşlygymyzy bozmaga niýetlenen pyrryldaklara-oýunlara aldanmaň. Edil Kylyçdarogly ýaly elmydama sowukganlylygyňyzy saklap geziň.

Soner ÝALÇYN.

«SÖZCÜ» gazetini, 20.11.2020 ý. Publisistika